

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antiquae Lectionis Tomus ...

In Qvo Plvra Qvam XX. Antiqua monumenta, nunquam edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1602

VI. Qvomodo Hologostam intrauerit & prædicauerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64160](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64160)

vbique tueri nouit. Nam matrona illa, diuinitus, ut puto^r commonita in superiori quodam cœnaculo eos abscondit, quasi Raab Iherichontina, ne perderentur, effecit equituras & rem illorum & sarcinas, & quæcunque habere poterant, illa per pueros suos subito extra ciuitatem deduci & in præsidio suo collocari fecit. Quibus deductis, ecce gladiatores, & turba populi cum telis & fustibus tecta matronæ irrumpunt, cum tumultu & clamore magno, illos ignotos homines sibi exhiberi iubentes. At illa, Fateor, inquit, homines ignoti ac peregrini, ut sæpe solent ad me declinauerant. Sed accepto prandio mox in viam suam abierunt. At illi scrutantes omnia cum nec iumenta nec vestes nec vlla signa itinerantium inuenissent, furere desierunt. Porro illis per triduum ibi latitantibus, Episcopus cum Duce ab VNZNOMIA profectus multa manu militum & sociorum HOLOGOSTAM intrauit, spem salutis & præsidium portans Apostolis in conclau latitantibus.

*QUOMODO HOLOGOSTAM
intrauerit & predicauerit.*

TAQVE urbem ingressus, Duce fideliter ac strenue ad omnia cooperante, semen sparsit Euangelij, & dura incredulorum corda placida prædicationis ingenio paulatim detumescere faciebat. Interea quidam de Christianorum socijs VDALRICVM & ALBINVM delatibus suis emergentes & iunctos con socijs timorem suum referentes, deriserunt, & quasi eis insultantes, securius sese habere cœperunt, & longius à suis digressi, sana etiam idolorum, Episcopo sermonem exhortationis proferente, speculatū vagabantur. Verum quia maligni homines, apud quos radix paganismi

VI.

Hhh 3

adhuc

adhuc valentius vigeat, En, inquit, isti explorant quomodo templa nostra incendant. Et congregantes se in platea etiam arma portare ac fustes cœperunt, & qua trāsituri videbantur, eis obuiam stare. VDALRICVS autem intuens eos eminus, & subsistens, Non aduertitis, inquit hos non sine causa conuenire. nam & turbulenter se habent & arma portant, & prioris periculi recordans, Nolo, inquit, toties temptare Deum meum. Et conuersus, illo ubi Episcopum dimiserat, redire cœpit, alijs omnibus eum sequentibus, præter clericum quendam ENCODRICVM nomine qui longius ante illos progressus, iam fores delubri tenebat, videntes autem pagani, qui conuenerant, illos à cœpta via reuersos prosequi eos quidem non audebant, sed ad illum clericum interficiendum omnes acquirerunt. Quo viso ille aliud, quo declinaret, non habens, sanum audacter quâuis exterritus intrauit. Erat autem illic clypeus pendens in pariete miræ magnitudinis, operoso artificio auri laminis obtectus, quem contingere nulli mortalium liceret, eo quod esse villis nescio quid in hoc sacrosanctum ac paganæ religionis auspiciis, in tantum, vt nunquam nisi belli tempore à loco suo moueri deberet. Nam, vt postea comperi modo Deo suo SERO VITO qui lingua latina MARS dicitur, erat consecratus, & in omni prælio victores sese hoc præuio confidebant. Clericus autem vir acris ingenij dum metu mortis in tēplo huc illucq; diffugeret telum aliquod vel latibulum quærans, clypeum corripuit, & amento collo iniecto, leuaq; loris inserta in medium turbæ furentis ei in via prosiliit. Rustici vero prodigialem armaturâ videntes, partim in fugam cōuersi, partim etiam quasi exanimis facti in terram cadunt: ille autem proiecto clypeo secus hospiciis ad socios curteris cœpit, & pedibus timor addidit alas. Cumq; anhelans & palli

pallidus ad suos deuenisset, de ipsa huius trepidatione & eorum qui præmissi fuerant triduana occultatione apud omnes, præcipue vero apud Episcopum & Ducem tota nocte illa iucunda erat narratio. Monuit tamen pius pater filios suos & discipulos propter insidias latentis inimici, ut se circumspicere agerent. Tam diu ergo mansit in loco illo disputans & suadens de regno Dei quo usque omnis populus fidei sacramenta percipiens, fana sua destrueret & Ecclesie sanctuarium cum altari præpararet. Quod Episcopus consecrans, IOHANNEM presbyterum eis ordinavit, & ut reliquam basilicæ formam post suum discessum promoueret ammonuit.

DE TEMPLO DÆMONIORUM
apud Gozgangiam de-
structo.

DEINDE omni populo ualefaciens, & in multa caritate omnipotenti Deo illos committens, ad GOZGANGIAM iter diuertit. in hac siquidē ciuitate miræ magnitudinis ac pulchritudinis templum fuit, sed Episcopus cum de fide Christianæ religionis eos per interpretem alloqueretur (Nam Dux ad sua negotia iam ab eo discesserat) illi ad omnia paratos se asseriebant, si modo sanū eorum intactū remanere potuisset: magnis enim sumptibus nuper extructum fuerat, multumque in eo gloriabantur, eo quod videretur magnum totius ciuitatis esse ornementum. Tentabant etiam occulte immittentes quosdam pontificis animum lenire muneribus pro ædis conseruatione. Tandem rogantes, ut vel in basilicam ordinaretur. Sed Episcopus constanter agens, indignum esse dicebat, ædem
sub

VII.